

Een wedstrijdje burlen

HET EERSTE WAT LANGNEK van de wereld zag, was de tong van zijn moeder. Met een paar grote halen likte ze zijn kop schoon. Hij probeerde zich op te richten. Het duurde even voor het hem lukte om op zijn wankelende pootjes overeind te blijven. Zonder dat hij zelf goed wist waarom, begon hij met zijn neus tegen de zachte buik van zijn moeder te duwen. En daar ontdekte hij de wonderlijk zoete geur van moedermelk. Met zijn lippen vond hij de tepel, duwde wat met zijn tong en onderzocht het gelukzalige gevoel van straaltjes warme melk die zijn keel bereikten.

Plotseling liet zijn moeder hem alleen. Toen haar geur - die hij nog maar net had leren kennen - was verdwenen, besloot hij zich tussen het hoge gras te laten zakken en zich laag bij de grond te houden. Hij begreep dat hij moest wachten tot ze terugkwam. Gelukkig duurde het wachten niet lang. Ze kwam terug en hij mocht drinken. Toen het donker werd, vleide hij zich tegen haar aan en viel in slaap. De volgende dag herhaalde het ritueel zich. Zijn moeder ging, kwam terug, liet hem drinken en hield hem warm.

Na een week duwde ze hem overeind en hij begreep meteen wat haar bedoeling was. Hij moest haar volgen. Huppelend ging hij achter haar aan. Ze

liepen door een stukje bos, over een zandvlakte en bereikten een heideveld, waar een hele kudde van zijn soortgenoten bij elkaar stond. Hij maakte kennis met de leidhinde en met de vriendinnen van zijn moeder. Hij sloot vriendschap met een paar bokken van zijn eigen leeftijd. Hij verbaasde zich over de reusachtige geweien van een paar oude mannetjesdieren.

Al snel kwam hij erachter dat het de bedoeling was dat hij voor zijn eigen eten ging zorgen. In navol-

ging van de anderen begon hij gras en heide te eten en aan allerlei struiken en bomen te knagen. Zo ontdekte hij hoe verrukkelijk boomschors kon zijn. Maar het best smaakten hem de verse vruchten die hij op zijn tochten tegenkwam. En het alleraardigste vertier kwam nog na het eten: het herkauwen. Daar namen de dieren van zijn roedel alle tijd voor.

Ook voor spelen had Langnek alle tijd. Met de andere bokjes holde hij achter de jonge hinden aan. Hij kreeg een gewei en er ontwikkelde zich in zijn keel een wonderlijk geluid, waarmee hij net als zijn vrienden indruk probeerde te maken op de meisjes. Wat begon als een zacht janken, veranderde in korte tijd in een luid loeien. En als het meezat, kwam er een wild gebrul uit zijn keel waarmee hij zelfs andere mannetjes aan het schrikken kon maken.

Langnek begon zich groot en sterk te voelen. Hij was trots op zijn gewei en ook op zijn burl. Helaas leidde zijn gedrag er ook toe dat hij samen met een paar vrienden uit de roedel werd gezet. Samen zwierven de bokken over de heide en de zandverstuivingen van de Hoge Veluwe.

Na Langneks eerste warme zomer brak een nog warmer najaar aan. Langnek bereikte de leeftijd waarop hij als mannetje een bijzondere diersoort ontdekte: de vrouwtjes. Wat roken ze lekker! Steeds vaker probeerde hij om bij hen in de buurt te komen. Dat was nog niet zo eenvoudig, want de oudere mannetjes probeerden hem buiten het bereik van de vrouwtjesdieren te houden. Hij deed heel erg zijn best om de oudere mannen met zijn burl te verjagen,

maar kwam in onzachte aanraking met hun reusachtige geweien. De geur van de vrouwtjes bracht hem tot razernij. Hij plaste zichzelf onder. Hij rolde door de modder, zodat zich een dikke korst op zijn borst vormde waardoor hij er nog imposanter ging uitzien. Hij moest en zou zo'n vrouwtje bezitten om met haar te paren. Maar telkens gingen de hinden ervandoor. Geen van hen keek naar hem om. En erger nog: zijn eigen moeder – die ondertussen leidhinde geworden was – maakte hem duidelijk dat hij in haar roedel niets te zoeken had. En zeker niet met de paringsdrang die zich van hem meester had gemaakt. Verongelijkt keek Langnek naar de oudere, sterkere mannetjes die er wel in slaagden om met de vrouwtjes te paren.

Uitgeput gaf Langnek zijn versierpogingen op. Om op sterkte te komen zocht hij de bosrand op, op zoek naar eten. Daar ving zijn neus een sterke, voor hem onbekende geur op. Toen hij opkeek, zag hij wezens die hij niet eerder had gezien. Hoe gevaarlijk waren ze voor hem? Om niet op te vallen, bleef Langnek stokstijf staan en spitste zijn oren. De wezens brachten een zacht gemurmel voort, als van een beekje vol gladde stenen.

Wat we zojuist hebben gezien, was een geweldig wedstrijdje burlen. Het mannetje hier vlak voor ons, zal niet veel ouder zijn dan een jaar of twee. Hij had waarschijnlijk gehoopt dat hij dit jaar al een rol zou kunnen spelen in de voortplanting. Maar hij zal nog een jaar moeten wachten voor hij kans maakt. Vroeger kwamen er verspreid over ons land heel veel edelherten voor. Maar door de landbouw werden ze bijna allemaal verdreven. Bijna was de soort in

Nederland uitgestorven. Tot er een koning kwam – koning Willem I – die ervoor heeft gezorgd dat de edelherten terugkwamen. De koning hield namelijk van de jacht en...

Plotseling maakte een klein exemplaar van de wezens een onverhoedse beweging. Er knapte een takje. Met een paar sprongen was Langnek weg. Pas een paar honderd meter verderop vond hij de rust om weer op zoek te gaan naar eten. Gelukkig vond hij een struik vol rijpe bramen. Met zijn zachte lippen begon hij met kleine rukjes de vruchten van de prikstruiken te trekken.